

Tutkimus selkäydinvammaisten henkilöiden terveyteen ja toimintakykyyn liittyvistä tekijöistä, esteettömyyden haasteista ja palveluiden saatavuudesta

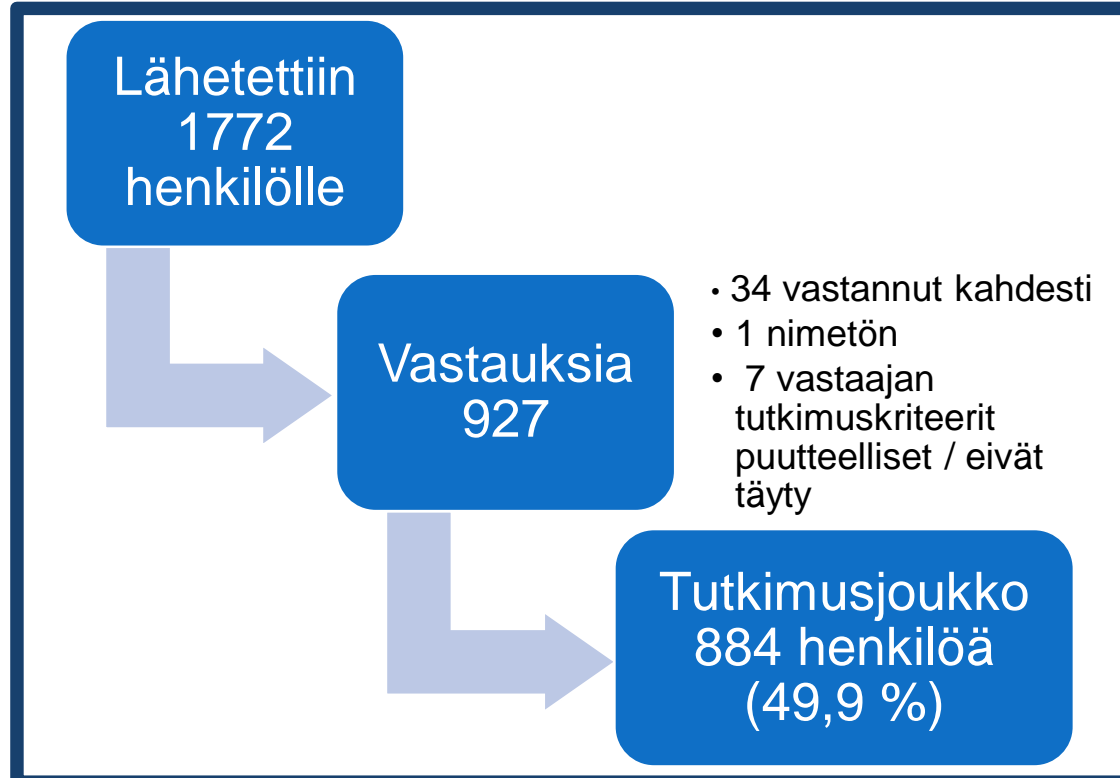
Rahoittajat HUS-VTR, Invalidiliitto, Oys-VTR, Validia Kuntoutus-VTR, Jari Arokosken professoriapuraha

2017 - 2023

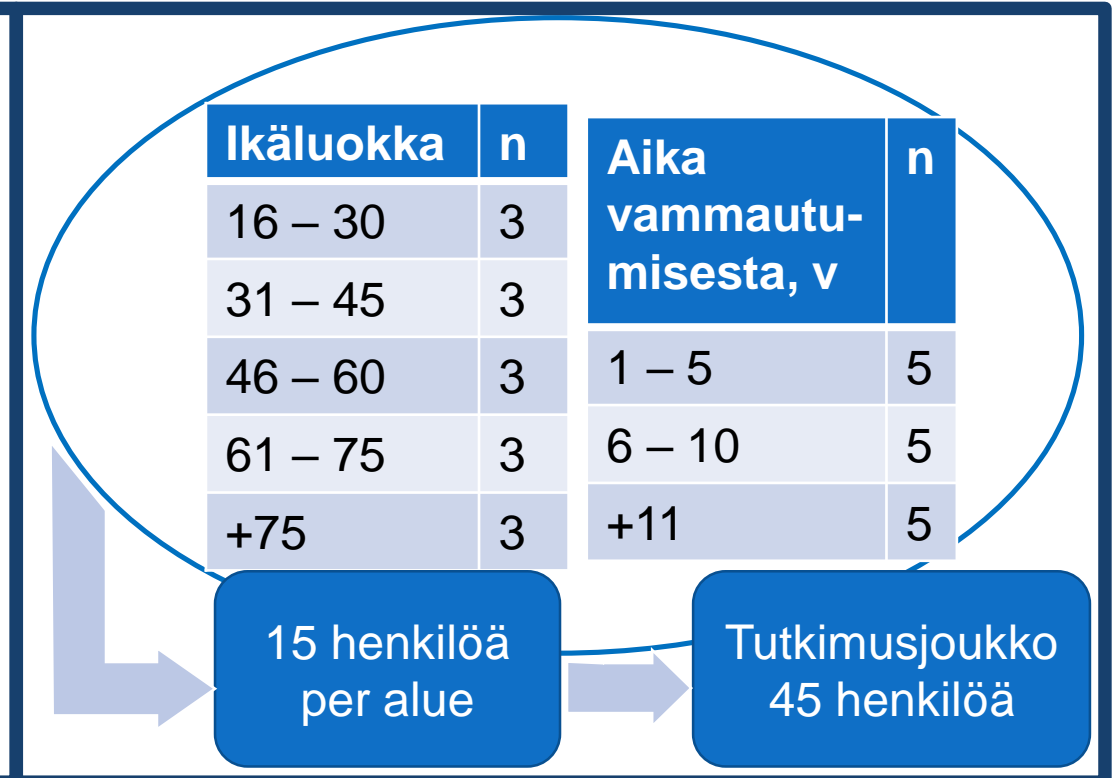

Monimenetelmäinen tutkimus

Kysely – toteutus helmi-heinäkuu 2019

Haastattelu – toteutus loka-marraskuu 2019

FinSCI-tutkimuksen vastuullinen johtaja

Sinikka Hiekkala, Dosentti, FT, tutkimusjohtaja, Invalidiliitto ry

Anni Täckman, Trad.AMK, Järjestöpäällikkö,
Selkäydinvammaiset Akson ry

Anna-Maija Kauppila, LT, fysiatrian erikoislääkäri,
Oys

Mauri Kallinen, Professori, kuntoutusylilääkäri, fysiatrian
erikoislääkäri, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, Oulun yliopisto

Eerika Koskinen, LT, neurologian erikoislääkäri,
Tays

Harri Hämäläinen, LT, ylilääkäri, linjajohtaja, HUS (eläkkeellä)

Heidi Anttila, FT, erikoistutkija,
THL

Jari Arokoski, Professori, ylilääkäri, linjajohtaja, fysiatrian
erikoislääkäri, HUS, HY

Aki Vainionpää, LT, ylilääkäri, fysiatrian erikoislääkäri, Seinäjoen
keskussairaala

Susanna Tallqvist, TtM, ft,
väitöskirjatutkija/HY

Joonas Poutanen, TtM, ft,
väitöskirjatutkija

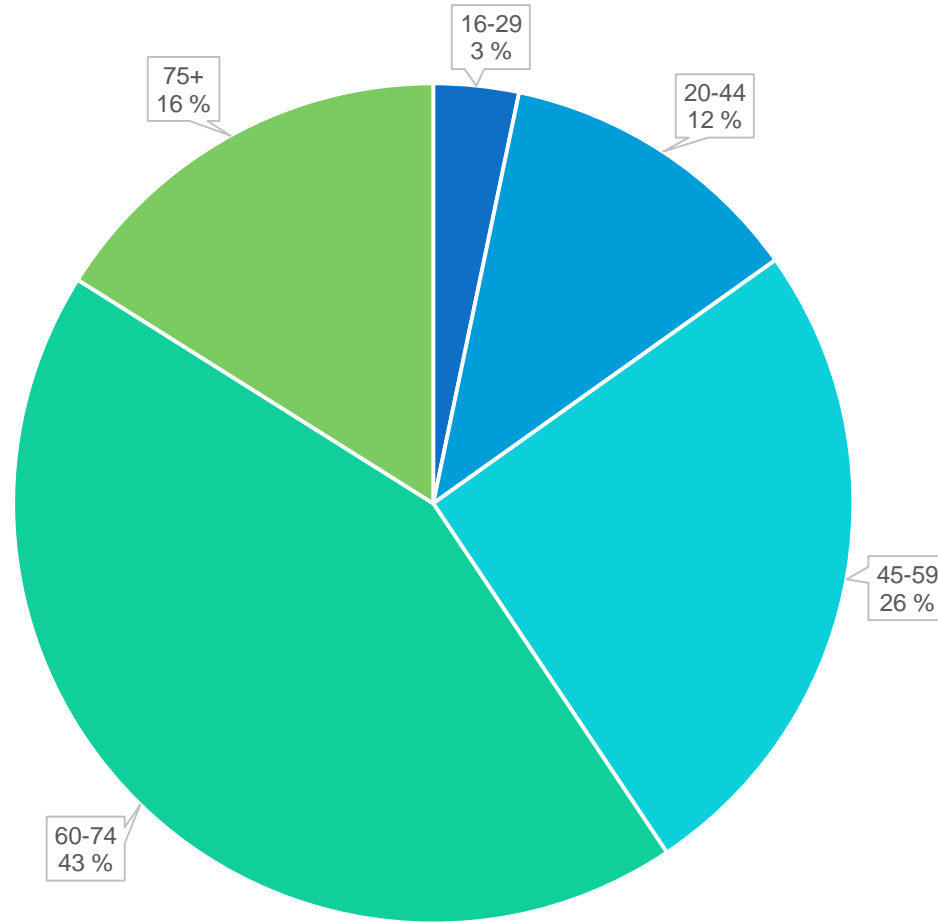
Kaarina Eskola, YTM, erikoissos.tt,
Väitöskirjatutkija

Kirsi Majamäki, ft, terv.tiet. yo,
gradutyöntekijä/JY

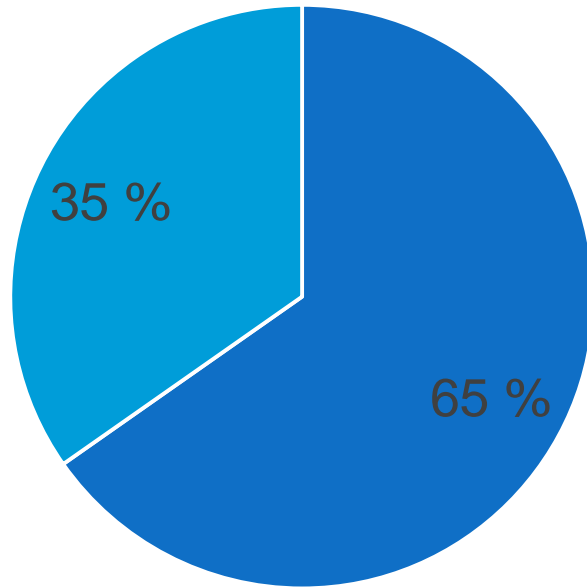
Paula Bergman, FM, biostatistikko, Biostatistiikan keskus, HY, HUS

Aika vammautumisesta
keskimäärin 11.4 vuotta,
keskihajonta 11

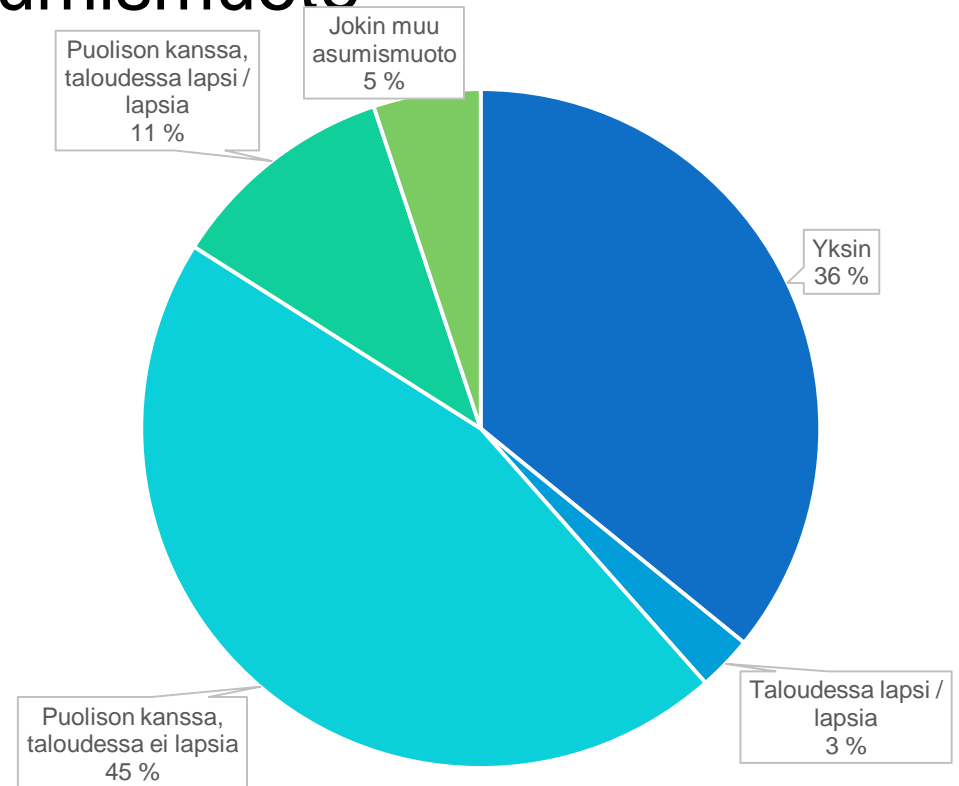
Ikä
vammautumisajankohtana
49.2 vuotta,
keskihajonta 18

Sukupuoli

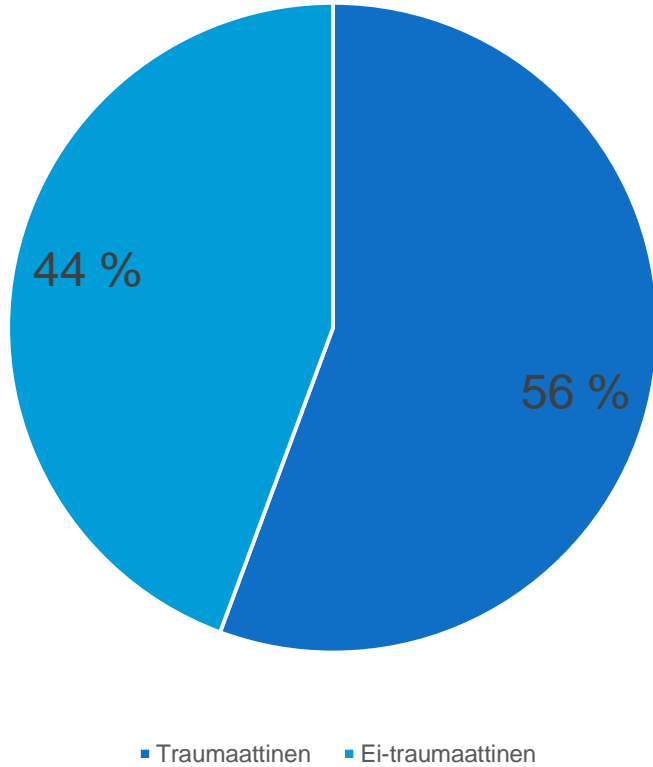

■ Mies ■ Nainen

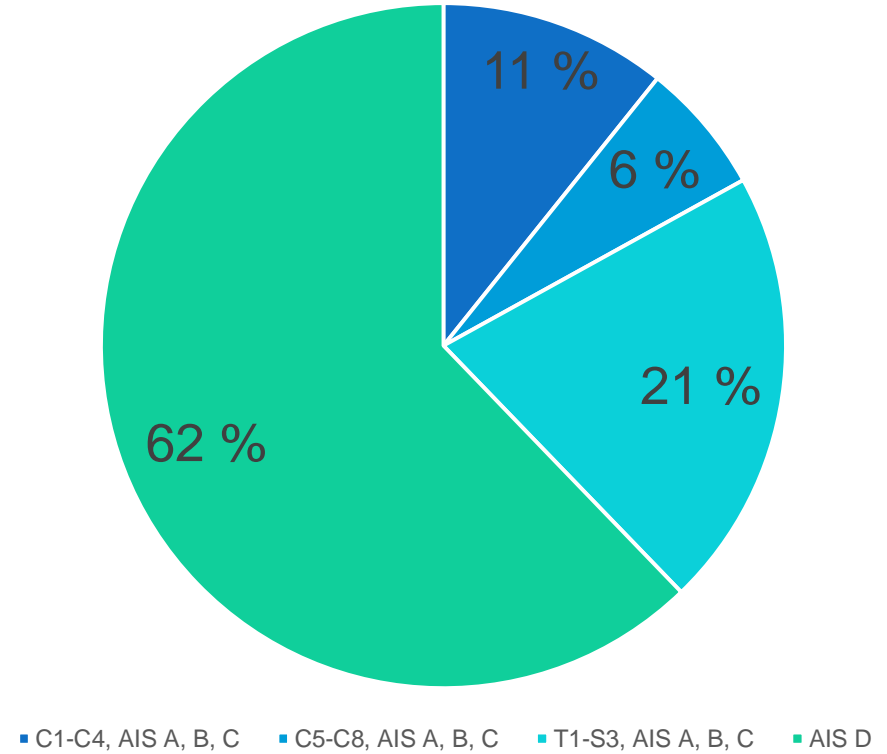
Asumismuoto

Selkäydinvamman syy

Selkäydinvamman vaikeusaste

Elämäntilanne

Eläkkeellä iän perusteella	365	41,3
Työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuen saaja	330	37,3
Kokopäivätyössä	85	9,6
Osa-aikatyössä	30	3,4
Työtön tai lomautettu	15	1,7
Opiskelija	14	1,6
Osa-aikaeläkkeellä	10	1,1
Sairauslomalla	8	0,9
Ammatillisessa koulutuksessa	2	0,2
Perhevapaalla, kotiäiti tai -isä	2	0,2
Jokin muu	23	2,6

Selkäydinvammaisten käyttämät terveyspalvelut Suomessa

- Työn alla oleva käsikirjoitus selvittää yleisimpiä lääkärin diagnosoimia sairauksia, selkäydinvammaisten itsensä kokemia liitännäisoireita (SCI-SCS) sekä terveyspalveluiden käyttöä, saatavuutta ja saavutettavuutta

- Nyt esittelemme 9 terveyspalvelua, joita on käyttänyt vähintään 45 % selkäydinvammaisista henkilöistä

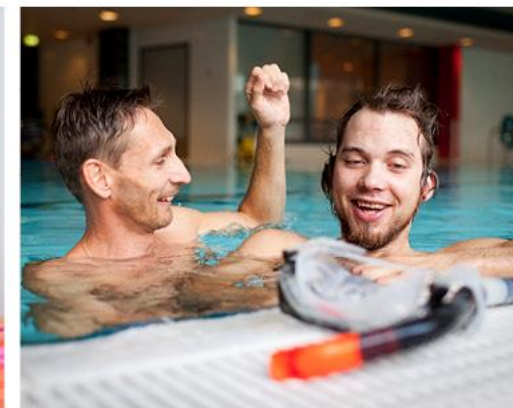
Miten selkäydinvamman vaikeusaste ja ikä vaikuttavat terveystalveluiden käyttöön?

- AIS-luokitus ryhmitelty kansainvälisesti suositeltuun neljään vaikeusasteeseen:
 - C1-C4 A, B, C
 - C5-C8 A, B, C
 - T1-S5 A, B, C
 - Luokka D, jossa on eri neurologisen vammataso henkilöitä
- Ikä ryhmiteltyinä 20-60 -vuotiaat ja ≥ 61 -vuotiaat

Yhteenveto

Alustavien analyysien (ei-julkaistujen) mukaan:

- Selkäydinvammaiset henkilöt AIS luokissa A, B, C käyttävät enemmän fysio- ja toimintaterapia-, apuväline-, kuljetus-, hoitotarvike- ja henkilökohtaisen avustajan palveluita kuin AIS D luokkaan kuuluvat selkäydinvammaiset henkilöt
 - AIS luokassa D henkilöt eivät koe tarvitsevansa palveluita samalla tavalla
- Ikäluokkien välillä ainut tilastollisesti merkitsevä ero ilmeni terveysaseman hoitaja – ja lääkäripalvelujen käytössä, joita vanhempi ikäluokka käyttää enemmän kuin nuoremmat
- Tutkimuksen rajoitukset
 - Luokkien koot hyvin vaihtelevat:
 - AIS luokkaan D kuuluvia on huomattavasti muita luokkia enemmän
 - 20-60 vuotiaat selkäydinvammaiset henkilöt (n = 380, 43%) ovat vastanneet vähemmän kuin \geq 61-vuotiaat (n = 504, 57%)
 - AIS luokitukset tehty vuosien 2000-2018 aikana, tiedot kerätty kolmen yliopistosairaalan ja yhden kuntoutuskeskuksen rekistereistä – AIS luokittelun yhdenmukainen toteuttaminen ei ole arvioitavissa

Mukana luomassa yhdenvertaista ja esteetöntä Suomea.

